

HRF-kartläggning om landstingens upphandlingar:

"Få avancerade hörapparater"

I årsrapporten har HRF gjort en kartläggning av landstingens upphandling. Slutsatsen är att landstingen upphandlar för få avancerade hörapparater.

HÖRAPPARATER KAN grovt delas in i tre kategorier; bas, mellan och avancerade. Avancerade hörapparater utgör endast 22 procent av de hörapparater som landstingen köper in.

Att det ser ut så här anser HRF framför allt beror på ekonomiska faktorer. "Avancerade hörapparater är i regel dyrare än bas- och mellanapparater. Dessutom blir styckepriiset ganska högt om de inköpta volymerna är små."

Variationer mellan landsting

Det är även ganska stora variationer mellan landstingen när det gäller hur många apparater de handlar upp i respektive kategori. Gävleborg satsar nästan uteslutande på apparater i bas-kategorin, 88 procent och endast 4 procent avancerade och 8 procent i mellankategorin. Örebro ligger inte långt därifrån med 5 procent avancerade och 80 procent bashörapparater.

De landsting som upphandlar flest avancerade hörapparater är Skåne (36 procent), Västra Götaland (29 procent), Stockholm (27 procent) och Väster-

norrland (24 procent).

Uppgifterna bygger på landstingens upphandlingsstatistik och leverantörernas försäljningsstatistik.

– Vi är glada att vi har kunnat få tillgång till de här siffrorna, säger Marianne Rogell Eklund, intressepolitisk samordnare på HRF:s förbundskansli.

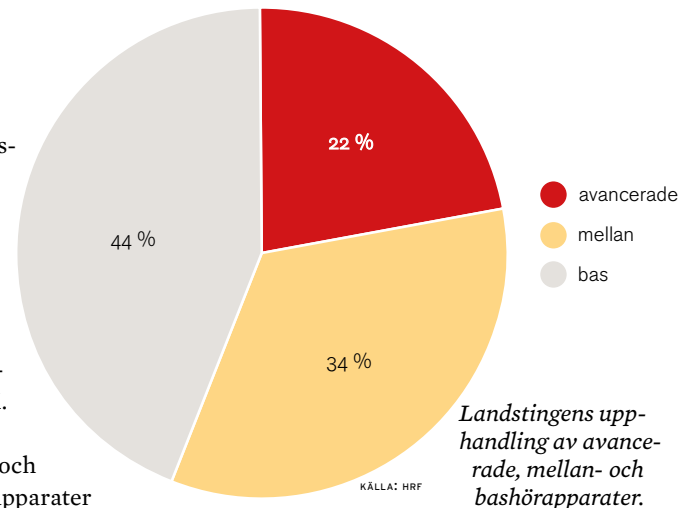
Det råder något delade meningar bland landsting och leverantörer om vilka hörapparater som ska räknas som bas- respektive mellankategorin.

Tre kategorier

Bashörapparater är främst för personer som vistas i få och kända lyssningsmiljöer.

Avancerade hörapparater är för personer som ofta vistas i krävande lyssningsmiljöer där det inte går att påverka störande ljud och som har stora krav på sig att uppfatta samtal/ljudinformation.

Mellankategorin är avsedd för personer

som vistas i olika lyssningsmiljöer, som inte alltid är kända, men där det går att påverka störande ljud.

Livssituationen

Det är alltså inte bara audiogrammet som avgör vilken hörapparat som anses lämplig, utan även vilken livssituation man har och vilka miljöer man brukar vistas i.

STEFAN ANDERSSON

Bättre taluppfattning med avancerad apparat

Avancerade hörapparater ger signifikant bättre taluppfattning jämfört med enklare och hörapparater till förstagångs användare har hög kostnadseffektivitet. Det visar en studie gjord vid Linköpings universitet.

STUDIEN HETER "Kostnader och effekter vid förskrivning hörapparat" och är gjord av Centrum för utvärdering av medicinsk teknologi, CMT i samverkan med hörcentraller vid landstingen i Östergötlands, Kalmar och Jönköpings län.

161 brukare deltog i studien och de fick testa både en enklare (analog) och en mer avancerad (digital) apparat. Båda var bak-

om örat-apparater som saknade fabrikat och typbeteckningar.

Efter testperioden erbjöds brukaren att välja apparat.

– 62 procent valde den avancerade apparaten, säger Stig Arlinger som gjort studien tillsammans med Jan Persson och Magnus Husberg.

– Sedan var det en del som ville testa andra varianter av hörapparater när undersökningen var avslutad, säger Stig Arlinger.

Betalningsviljan

Ett annat syfte var att undersöka betalningsviljan hos brukarna.

I de län där den avancerade apparaten innebar att de skulle bli tvungna att själva

betala egenavgifter på upp till 8000 kronor så valde 43 av 54 att behålla den avancerade apparaten medan övriga av kostnadsskäl valde en enklare apparat.

Avsevärd förbättring

Enligt samtliga utvärderingsmått gav nyförskrivning av hörapparat på båda öronen en avsevärd förbättring.

– I princip alla valde apparat på båda öronen oavsett vilken hörapparat de valde, säger Stig Arlinger

Studien genomfördes 2002-2003, men har inte publicerats förrän nu.

– Den teknik som vi jämförde då är lite överspelad nu. Men jag tror ändå att resultatet skulle vara ungefär desamma.

STEFAN ANDERSSON